

Indenrigsministeren: Jeg troer, at de fleste Medlemmer ere enige om, at det er meget ønskeligt, om man ikke vilde sige nødvendigt, at der tilveiebringes en Havn paa Vestkysten. Spørgsmaalet om, hvor en saadan Havn heldigst maatte anlægges, har været Gjenstand for Overveielse saavel her i Salen som udenfor samme allerede i længere Tid. Naar jeg altsaa nu har forelagt et Forslag om at bestemme Havneanlægget ved Esbjerg og at bevilge Penge til strax at kunne paabegynde dette Anlæg, saa ligger der jo noksom deri, at jeg for mit Bedkommende ikke har nogen som helst Tvivl om, at denne Veligheden for Havnen er den, som med samtlige Forhold for Die er den rigtige. Planen om Ringkjøbing Havn har været nævnt her idag gjentagne Gange. Jeg maa være ganske enig med det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts Bde Valgfreds (Madsen), som dog turde have en særlig Grund til at interessere sig netop for dette Anlæg, i, at der for Tiden ikke kan være Tale om at anvende Statens Midler paa dette Anlæg. Naar et æret Medlem for Kjøbenhavn (Steen) har rettet det Spørgsmaal til mig, hvorledes det for Tiden stod til med dette Project, saa kan jeg kun dertil sige, at jeg ikke alene betragter det som hvilende, men som fuldkomment dødt. Jeg troer ikke, der er nogen som helst Sandsynlighed for, at det kan udføres ved private Kræfter, og jeg troer, at det vilde være meget ufornuftigt, idetmindste vilde jeg ikke tilraade det, at anvende Statens Midler paa at tilveiebringe det. Endvidere har Bizø Havn med tilhørende Canal været trukken frem som Concurrent med Esbjerg. Der har endogsaa været anført til Fordeel for Bizø, foruden den store Besæilingsrybde, som ganske vist kan opnaaes der, at en Havn der engang kunde tjene til Orlogshavn. Det er for mig en ny, og jeg maa tilstaae det, en overraskende Tanke, thi det forekommer mig, at hvor vigtigt det end kan være at have isfrit Vand udenfor en Orlogshavn, saa udføres der en endnu vigtigere Betingelse, og det er den, at man

er fuldkommen sikker paa at kunne bevogte Havnen fra Landstiden. Jeg kan ikke ret tænke mig, under hvilken Eventualitet, under hvilke Forhold en saadan Orlogshavn ved Bizø skulde være til virkelig Nytte. Imidlertid vil jeg meget nødtigt anbefale Esbjerg Havneanlæg paa Bizø Havns Bekostning. Jeg betragter ingenlunde disse to Anlæg som Concurrenter; det staaer ikke for mig, som man skal stræbe efter enten at faae Bizøanlæg eller Esbjerganlæg, men at man skal stræbe efter muligviis at faae baade Bizø og Esbjerg. Det forekommer mig, at Bizø Havns Betydning jo er eller maa blive en ganske anden end Esbjergs. Medens Esbjerg Havn i mine Tanker er det nødvendige Støttepunkt, Udmundingspunkt for de vestjydske Baner, saa er Bizø Havn med sin Canal nærmest at betragte som et Seiløb fra Limfjordspartiet, hvorefter der meget vanskeligt kan være Tale om at sætte Bizø i nogen større Fernbaneforbindelse med den øvrige Deel af Jylland. I ethvert Tilfælde vil denne Fernbaneforbindelse kun kunne tilveiebringes ad en saa stor Omvei, at denne Fordeel vistnok vil blive forsvindende. — Der har fra et æret Medlems (Schønheyder) Side været gjort en stærk Indsigelse mod Brugbarheden af Indseilingen til Esbjerg. Det er ikke alene blevet paaviist, hvor vanskelig Indseilingen i og for sig er, men ogsaa at selve Dybden over Graadby, dersom jeg forstod det ærede Medlem ret, stadig er i Afstagen. Hvad den sidste Indvendning angaaer, kan jeg kun fremsføre, at dette ingenlunde stemmer med de Meddelelser, der have foreligget mig, og som vel gaae ud paa, at Sandbanerne ved Indløbet flytte sig; men ligesaa bestemt gaae ud paa, hvad ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds (Steen) anførte, at, om end Løbene flytte sig, saa bliver Dybden der alligevel. I denne Bevægelighed kan der ganske vist ligge en Vanskelighed for Indseilingen, hvilket jeg ikke skal benægte; men det forekommer mig, at man i ethvert Tilfælde dog maa kunne raade Bød